

TELEGRAFUL ROMAN.

apare Marția. Joi și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu strada Măcelarilor 45
Corespondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 20 Novembre, 1895

Curentul de aji al magiarisărei este o bolă psihică, și ca toate bolile, el nu poate aduce nici un bine.

Se sbuciumă din răspuțeri, lovesce în cele mai nobile sentimente, nu consideră legile naturei, nu desvoltarea istorică a omeniei, nu însușirile popórelor din această patrie, nu vede demoralisarea înspăimântătoare, care graséză aji în țară.

Praséză aji în țară. Pentru deceniți aji în țară. Pentru deceniți aji în țară. Pentru deceniți aji în țară. Pentru deceniți aji în țară.

E natural lucru, ca între asemenea împregiurări se degenereze curentul bolnăvicios, și se céră lucruri tot de înfrășnețe, se lovésză fără léc mai crudă și cele mai salutare instituțiuni filantropice.

Curentul bolnăvicios de magiarisare mai ales bântue cercurile dascălesci, și din dascăli es cei mai înverșunați spriginitori ai curentului de magiarisare.

Am urbit în unul din numerii trecuți despre modalitățile, cari se contempléză în cercurile dascălesci, pentru ca în scólele nóstre se se infiltreze spiritul de magiarisare și cel al ideiei de stat unguresc. S'a cerut cu întefire, ca statul se pună mâna pe instrucțiune în scólele poporale

Inceputul se se facă cu luarea institutelor pedagogice din mâna confesiunilor, ca învățătorii să fie crescuți es pedagogii de stat, acolo se facă însemnările de cualificațiune, de acolo se li se dea diplomele.

Scopul este: ca în scólele nóstre se se infiltreze ideea de stat așa, după cum o propagă curentul de aji.

Ar fi apoi să urmeze luarea scólelor în mâna biserice, ca statul să faurésză cetățeni după tipul ideiei de stat.

Curentul acesta se nutresce cu un fanaticism îngrozitoriu, cu o frivolitate scărboasă, încât se revólta în om bunul simț.

Sublima misiune a scólei se degjosesce de magiarisare, și omenii cu pricepere nu odată și-au pus întrebarea: óre între unguri nu mai sunt ómeni cu pricepere, cari să vadă unde ne împinge acest bolnăvicios curent, nu mai sunt ómenii cu durere a cetățenilor de dragul ideiei de stat.

Am amintit, că între șovinisti la locul prim stau cercurile dascălesci, cari nu se rușineză a ataca și cele mai sublime instituțiuni culturale.

Să relevăm din cele multe un cas recent.

În Octobree s'a deschis în institutul „Albina” méșa studenților, unde 50 de elevi dela scólele medii din Sibiu au brânle gratuar.

Bucurând se prepară sub îngrijirea dómnelor și a domnișórelor române din Sibiu, ele impart mâncările la masă, supraveghieză la masa ținută tinerilor, le infiltreză în inimă nobleța, care înrădăcinată odată în inima lor, remâne a lor proprietate până la morte.

Nu este în Sibiu de român, care se nu facă serviciu la méșa studenților.

Marinimositatea „Albinei” a aflat resunet în inimile femeilor române, și este o emulațiune între a da acestei nobile instituțiuni filantropice adevărata ei importanță.

Și masa studenților dela Albina este spine în ochii șovinismului de magiarisare.

Cel mai șovinist diariu al dascălilor unguri: „Nemzeti Iskola” a tăbărit cu o furie nebună asupra acestei instituțiuni.

Și e periculósă această instituțiune! Da ea e forte periculósă.

Studenții, cari mánăcă la această sunt perduți până la ideea de stat unguresc.

Asemene convente nu sunt permise decât numai în edificie scólelor, sub îngrijirea directorului și a corpului profesoral.

Acestia sunt chemați se supravegheze totă gândirea, totă suflarea, totă respirațiunea elevului, ca din el se iésză patriot modern.

Masa dela Albina e deci pericol național pentru elevi, căci acolo ei învață a sci pricepe valórea instituțiuni filantropice, învață a se încălđi de inimile nobile ale femeii române, și se cresc în simțul de gratitudine pentru némul lor românesc.

Serviciul dat de Albina cere contraserviciu: alipire cătră némul românesc, admirațiune, stimă, gratitudine și adorațiune pentru femeia română, și acest contraserviciu e pericol pentru Ungaria.

În un cas ar fi statul generos se primésză gertfa Albinei, și diaru de care vorbitem în generositate. Na sa admirațiune posibilitatea ajutorului. Ana sa Albina se trimită bucatele la locuințele private ale elevilor, căci acolo directiunea scólelor medii are controlă cuvicinósă.

Până acolo a mers șovinismul, încât atacă și cele mai sublime instituțiuni umanitare filantropice.

Ținem evidență pentru asemenea aberațiuni ale spiritelor bolnăviciose.

Revista politică.

În camera deputaților din Budapesta s'au ivit cătră sfârșitul ședinței din Vinerea trecută nise scene forte iritátore. Era vorba în decursul discusiei asupra bug-tului desprat spesele camerei și opoșiția a profitat și de această ocașie, ca să urgeze o reformă a legii electorale și să vorbésză despre tema de predilecțiune a falsificării listelor electorale. Dep. Iulius Gullner din partida națională a descris într-o vorbire mai lungă abuserile, cari s'au ivit la conscrierea alegătorilor din Pesta. Cu ocașia această

a apostrofât pe ministrul president, Desideriu Perczel cu întrebarea, dacă are el cunoștință de abuserile amintite: Ministrul a scuturat din cap, ceea-ce însemna un răspuns negativ.

Acésta a însemna pe căți-va din membrii opoșiției, începură să strige cu toții și baronul Andréansky a strigat tare, că ministrul de interne s'a pus pe punctul de vedere al negațiunii. Aceste cuvinte au iritat pe ministrul Perczel atât de tare. În cât acest a strigat forte agitat: „Astă e o obrăsnicie”. Ce-a urmat după aceea, nu se pôte descrie. Deputații din stēnga săriau în sus de pe scaune și strigau, ca ministrul să îndrume la ordine pe ministrul Perczel. Presidentul Szilágyi a încercat mai întâi, să restabilésză ordinea sunând din clopoțel. Apoi a declarat, că fiind larmă el n'a auđit astfel de cuvinte rostite de Perczel, și că prin urmare n'are motiv, să intrevină; Deputații lărmuitori sunt causa, că în camera lui nu se pôte auđi ori-și care vorbă. Acésta enunciațiune a aruncat ulei pe foc. Stēnga a isbucnit într'un strigăt infernal și ceru în cor, ca presidentul să îndrume pe ministrul la ordine. Mai agitat s'a purtat Ugron cu vocea lui puternică; presidentul a fost silit, să-l provocé la ordine. Dep. Hock s'a sculat repede dela locul său și a voit, să vorbésză la ordinea zilei. Dar acésta nu era cu putință întrerupēnd vorbirea unuia d'între colegii săi. Numai forte cu greu li-a succes vecinilor, să-l convingă pe Hock, că n'are dreptate și nu pôte pretinde așa ceva. Vorbitorul, care era la ordinea zilei, stēta la locul său, dar din cauza tumultului n'a putut vorbi nici un cuvânt. Presidentul suna din răspuțeri clopoțelul. După ce se facu puțină liniște, el ținū lărmuitorilor o predică de pedepsă și astfel putú Gullner să-și termine vorbirea. Abia isprăvi lusé și tumultul începu din nou și cu mare vehemență. Dep. baronul Andréansky se sculă palid de iritație, ca să vorbésză în cestie personală. După ce

FOIȚA.

Alecsandru Odobescu.

Trecerea tragică din viață a celui mai bun prosator dintre români, a academicianului, profesorului univertar Alecsandru Odobescu a lăsat un mare gol în viața culturală a poporului român.

Va trece încă multă vreme, până se va nase între români un asemenea spirit luminat, un om cu asemenea bogat trecut în activitate sa literară și în cercetările științifice.

Prosatorul și marele archeolog Odobescu va remânea nemuritoriu între ómenii literați ai românilor.

La acest loc reproducem după „Tribuna” discursul rostit la mormântul lui de către următorul Jonescu Gion, care este următorul:

„Miar trebul graiu românesc, mai dulce ca fagurul de miere, mai curat ca apa din păraiele Capaților României, mai răsunător ca buciurul de primejdie din vremurile de nenorocire ale strămoșilor noștri, — mi-ar

trebui, o învățătorule neasămuit de iubit al tinerimii române, graiul țeu și limba ta, și roatul cuvintelor tale, ca să spun aci, în pragul mortărității, și mai târđiu pentru depărtata viitorime tot roatul, și totă bogăția, și totă frumșeța muncii tale.

Căci cine, — vai nouă! cari rămănem aji fără blândul și înțeleptul sfătuitor, — cine iubite-a, și n'a đis cu psalmistul:

„Mărturisim-mă-voiu fie întru adunare multă, și întru norod mare te voiu lauda.”

O da! fără preget și cu condeie din ce în ce mai mândre, te vom lauda și te vom povesti la cei-ce vin după noi, pentru-ca să se scie aji și să rămăne întipărit în totdeuna în mintea și în inima elevilor și studenților, și scriitorilor Români că: a iubi pe Alecsandru Odobescu a însemnat, însemnéză și va însemna a iubi Țera-Românescă, și trecutul român, și erta română, și limba română.

II.

Limba română!

Ți aduci aminte, învățătorule, de institutorul din Munții-Daciei-Aureliane, din satele neștiute ale Macedoniei, de institutorul care în cabinetul secretarului general dela ministeriul instrucțiunii publice, mă ruga cu

dor și foc în 1891 să-ți arăt, să te vadă, să cunoscă și el pe cel care scrie atât de amusat pe graiul românesc, să atingă și el mâna acelaia care, când scrie, cantă bujorul ca doina, vesel ca hâna, frumos ca dujorul, bogat ca holdele Teleormanului, mândru ea mâniile Dunării?

Limba română!

Cum ai priceput-o și ai știut-o, și ai iubit-o, și-ai spus-o, acum 33 de ani, la Brașov, acei mari și nemuritori Transilvăneni, cari pórta în istoria neperitóre a sciinței literilor române, numele de Cipariu și G. Barițiu;

și-ai spus-o, în „Academia-Română”, toți români Daciei-Traiane, în mari și solemne momente;

și-ți spune copilul de 8 ani, care prin tine și în cărțile tale, cetesce cu drag, că nu e limbă mai frumoasă decât limba românescă;

și-ți spune noi, ucenicii drept-iubitori ai penei tale, și cari, limbă-și românescă, și iam đis și-ți đicem érași cu împératul-proroc:

„Cale ai făcut înainte ei, și ai sădit rădăcinile ei, și ele au umplut pământul. Acoperit-a umbra ei munții, și mlădițele ei cedrii lui D-đeu.”

Limba română!

Dar nu e aji un singur scriitor tiner, care lăsând să alerge, sprintenă și dibăce, péna în hire, să se nu đică, rotunđēndu-și cu iubire hăstie:

„Binecuvēntat și preaslăvit fie numele lui Odobescu!”

Și căți dintre acești tineri, cetind cu rîvnă și admirațiune paginile tale, nu esclamă versurile incomparabilului poet al Florenței, ale lui Dante, pe care de atâtea-ori mi-l citai cu gust și cu drag? Căți nu đic, că Dante cetind cărțile tale:

Tu sei lo mio maestro e lo mio autore,
Tu sei solo colui da cui io tolsi
La bello stile che m'ha fatto onore.

„Tu ești măiestrul și autorul meu: tu ești singurul dela care eu luai frumosul stil, care mi a făcut onórea!”

III.

Cinste înaltă, și cinste mare, și cinste de toți aji prinos adusă, ți se cuvine ție, portului și din limba învățătorilor, pentru-ca să plămădesci limba de aji cu estetică măsură și cu un gust, care nu avu nici o păreche în epoca de învălășelă și buimăcelă a presei române.

presidentul i-a permis, recunoscu baronul Andreánsky, că el a afirmat aceea ce a ofensat atât de greu pe ministrul Perczel. Apoi îi puse ministrului direct întrebarea, dacă cuvântul „obrăsnicie“ l-a dat la adresa lui. Tota camera era atentă, când s'a ridicat ministrul Perczel, dar deodată cu el și dep. Ivánka din partida națională. Pentru că cel din urmă a voit, să vorbescă la ordinea de zi, ministrul își ocupa scaunul său și presidentul dete cuvântul dep. Ivánka, care ceru provocându-se la regulament, ca presidentul să-i dea un avartism ministrului Perczel, pentru că a folosit o expresie, care e contra demnității camerei. Presidentul intrerupse pe Ivánka, care polemisa aspru contra ministrului Perczel și făcu o declarație, în care dete expresie deosebitei sale păreri de rău pentru incidentul din chestiune și constată sincer, că pentru că se și apere onoarea a fost răpit de iritație atât de mult încât a întrebuițat cuvântul „obrăsnicie“. Pentru această expresie ofensătoare pentru demnitatea parlamentului el roga pe camera să iertare. Partida liberală a primit cu aplauze declarația ministrului. Tota lumea aștepta să vadă ce se întâmplă. Nu se ivesce în toate zilele cas, ba nici chiar odată într'un an, ca presiul camerei să se vadă transpus într'o poziție atât de neplăcută, încât să îndrume în ședință publică pe un ministru la ordine. Presidentul Szilágyi era pentru prima dată în această curioasă poziție. Lărmuitorii din stânga așteptau, să vadă, dacă presidentul nu va provoca nouă tumulturi prin aceea, că va părtini pe ministrul. Presidentul pricepu situația repede; întrebă mai întâiu pe baronul Andreánsky, dacă el a întrebuițat cuvântul ofensator la adresa ministrului Perczel. Deputatul la început cam comfus recunoscu, că el a dat; adausă însă, că el își va căuta satisfacția pe altă cale afară din parlament. Din gură în gură se șoptia: E vorba de un duel cu ministrul. În mișcarea produsă de aceste cuvinte între deputați, presidentul Szilágyi într'un ton oficios îndrumă la ordine și pe Andreánsky și pe ministrul Perczel.

Cu acesta se și închise ședința; dar au rămas totuși deputați destui în cameră, ca să mai discute incidentul. Baronul Andreánsky își căuta printre membrii partidului său secundanți. I a și găsit în persoanele deputaților Pázmándy și Szentiványi, cari au să ceră satisfacția dela ministrul de interne. Acesta a denumit din parte și ca martori pe dep. Gajári și locotenentul de husari I. Perczel. E vorba, ca ministrul Perczel să repășescă, până se va tranșa chestia de onoare. Astfel descrie „N. P. Journal“

incidentul. În tot cazul frumos tabloul parlamentar!

* * *
„Nord-deutsche Allgemeine Zeitung“, care marcheză într'un articol foarte interesant politica Germaniei în cestia orientală, dice, că o preferință a unora d'entre supușii Turciei ar produce mare amărăciune în ceilalți, prin urmare trebuie cu toții tratați de o potrivă; ér de altă parte nu trebuie ofensat nici simțul de individualitate al rasei predominante în punctele lui cele mai delicate. Sultanul Abdul Hamid și-a dat cuvântul în scrisoarea adresată către lordul Salisbury, că el serios vrea să eșecute reformele cerute în comun acord de puterile europene. Causa răului însă este, după părerea celor ce cunosc orientul, slaba administrație din statul turcesc. Este evident, că doctrina coranului și unirea funcțiunii de Sultan cu aceea de Calif constituie o piedică nevinzibilă pentru ori și care reforma radicală a administrației. După ce însă Sultanul a dat asigurarea solemnă, că va introduce reformele, e exclusă ori și ce îndoială, pentru că cel mai chemat s'a pronunțat asupra posibilității lor. Tot asemenea e un lucru clar, că sultanul va pute deslega această problemă numai în cazul, când autoritatea lui va rămânea nevătămată și nemișorată. Partida revoluționară din Armenia umblă cu ajutorul unei mari puteri europene, care iute să pte afla să spriginască tendințele naționale ale armenilor și să declare vilaietele situate între Tigris și Eufrat independente de stăpânirea Sultanului. Dar până acum nu s'a putut constata cu siguranță, dacă în anumite vilaiete, cum sunt Erzerum și Wan, și în partea nordică a Diarbekirului formeză armenii o majoritate față cu turcii și cu curții, sau că celelalte populații sunt în minoritate. Ori cum vor sta lucrurile cu raportul dintre rase și naționalități, chiar dacă își inchipuesc cineva pentru moment delaturată domnia turcescă, totuși e evident numai dacă arunci ochiul pe cartă, că în colțul, care e lângă Rusia și Persia, — unde încă sunt armeni, — un stat armenesc independent ar fi un lucru imposibil. Armenii ar trebui să se înțelgă cu turcii, și să primescă cu bunăvoință reformele, ce le va introduce Sultanul.

* * *
Sciirea despre mobilisările Rusiei și despre chemarea lui Șeremetijew, comandantul trupelor din Caucaș, nu să adeverece. Acum generalul petrece tot în Tiflis; va pleca însă în decursul lunei Decembre în Petesburg, unde va petrece totă érna. O foie rusescă spune, că această căle-

torie ar avea de scop introducerea de reforme radicale în administrația din Caucaș. Proiectul acestor reforme a fost de mult înaintat din partea guvernului Șeremetijew deja țarului Alexandru III; acuma ar fi vorba de punerea acestui proiect în lucrare.

Certa între frați.

„Dreptatea“ și „Tribuna“, ambele organe ale partidului național, s'au încăerat pentru titlul de „conducători“.

„Dreptatea“, ținând cont de situațiunea actuală, susține, că partid „român național“, care era mai nainte organizat nu mai există, fiind dizolvat, prin urmare nici comitetul național, ca atare, cu aceleași misiuni și cu aceeași autoritate de fapt nu mai există, de convocarea unei conferențe generale electorale a delegaților nu mai pte fi nici vorbă, căci o astfel de întrunire ați nu se mai admite nici a se convoca, necum să se permită a se întruni, deci întrebă: cine sunt acei „conducători români“, de cari tot pomenesc „Tribuna“?

Sub această titulatură dice „Dreptatea“ nu cunoșcem cutare corporațiune sau „grup“ particular. Recunoștem că am avut delegații la cunoscutele conferențe din Sibiu, recunoștem, că adunarea generală pomenită avea un „comitet“ ales din sinul său, care „conducea“. Dar aceste corporațiuni ați au încetat de a mai exista de fapt și în mod legal. Cei ce „conduceau“ în calitate de „comitet“ nici au fost nici pot fi ați, „conducători români“ „conducători ai națiunii“. Dacă această titulatură li se dă, ori le compete pe temeiul, că „aufost“, atunci ar trebui cu „mult mai mulți“ și mai diferiți bărbați ai nostri să pte numele de „conducători români“. Adecă toți aceia, cari au fost și mai târziu au încetat a fi membrii ai „comitetului“ existent național, căci și unii și alții nu mai sunt. Recucerescă și (fostul comitet) firma și titlul perdut, atunci vom sci cu cine avem de lucru, și cu cine să stăm de vorbă.

Va să dică „Dreptatea“ susține că nici în trecut nu membrii fostelor „comitete“ ca „indivizi“, în puterea calităților și scôlei lor politice au fost considerați de „conducători“ ci numai colectiv toți împreună ca „comitet“ sau bucurat de acest titlu în puterea mandatului primit dela adunarea, care i-a instituit de comitet al său.

Asta logică a „Dreptății“ „Tribuna“ o declară de „nihilism“ ér pe aceia, cari o susțin de „spriginitori ai guvernului magiar.“ pentru că prin asta recunosc „legalitatea“ dizolvării par-

tidului național român din partea guvernului, identificându se cu fapte, pe cari întregă lumea civilisată le a condamnat, și pe cari „partidul național român în special le-a declarat ca neexistente pentru el.“

S'au încăerat „frații“ în calitatea de „organ al partidului național român“ cât se pte de rău, dar față de refuzul categoric al „Dreptății“ de a recunoște „conducători“ patentați „Tribuna“ bate câmpii chiar și prin București fără a ne spune și ea categoric, că pe cine consideră ea de „conducători români“?

Și anume am vrea se scim, și credem, că și cetitorii ei er vrea să șcie: decă ceice scriu „Tribuna“ astăzi, consideră de conducători legali ai românilor pe fostii membri ai comitetului central electoral. Adecă pe dl Dr. Rațiu, și soții lui fosti judecați pentru Memorand, și eu consideră de conducători pe mandatarii conferenței din 28 Novembre, 1894, la care ține atât de mult, adecă pe dl Mangra și soții?

Asta este chestiunea actuală, atât pentru dênșii, cât și pentru aderenții lor, și va fi bine să se lămurescă, căci gurile rele cărtesc deja, că chiar și între dênșii ar fi unii foarte aprôpe de vederile „Dreptății“ cu privire la persone.

Cu autoritatea concluzelor conferenței din Novembre, 1894 voesce „Tribuna“ se combată pe „Dreptatea“ pe când știut este, că chiar acea conferență este cel mai puternic argument pentru vederile „Dreptății“.

Tocmai pentru acea combatut dl Alexandru Moesonyi convocarea acelei conferențe în modul în care s'a făcut, și nici el, nici mulți alții n'au participat la ea, pentru că convocatorii ei s'au supus ordinului de dizolvare al lui Hieronymi, abandonând basa vechiă, pe delegații cercurilor electorale.

Convocatorii acelei conferențe au fost cei dântăi, cari în faptă au recunoscut „legalitatea“ dizolvării partidului național român, pentru că în astfel de chestiuni conducătorii nu se pot scusa cu frica de intervențiune a poliției, și cu frica de pedepse polițiale.

Nu are drept deci „Tribuna“ când invinuesc pe „Dreptatea“ cu pécatele sale, pentru că tribunistii singuri au convocat acea conferență, — nu are drept când atribue „Dreptății“ propagarea nihilismului politic, pentru că ea l-a creat.

De altmintea toate svêrcolirile și dintr'o parte, și dintr'alta sunt fără nici un rost.

Astăzi în faptă nu vedem absolut nici o conducere, nici bună, nici

Gustul petră rară și prețiosă, balanță de precisiune greu de mănuit, îndreptar și măsurătoare de minune făcătoare în mâna celor aleși. Se vorbește în literatura latină de belșugul lui Cicerone; se vorbește în literatura franceză de spiritul lui Voltaire; se va vorbi, sunt sigur, în literatura română de gustul lui Odobescu.

Gustul artistic, realizarea frumosului ideal, idealizarea realului nostru românesc, știința nuanței, care încoronază opera artistului, priceperea și intențiunea de a da operei, fie ea cât de modestă, ceea-ce tu numiai: *le fini dans l'art* — cine le-a avut mai cu deplinătate decât tine?

De pe bazele și din condeiul cui ășit-au mai pline de sôre, de farmec și de poezie, cap-d'operele frumôselor arte grece și greco-romane?

Cu cine plimbatu-s'au în nemuritoarele Athene, prin cartierul Cerameice, suind în teorii romane în sus, spre Parthenon, pentru a aduce tributul lor de recunoștință și admirațiune zeiței Pallas-Athene? — cu cine plimbatu-s'au tinerii români, iubitori de frumos, dacă nu cu tine, — cu tine, care sciai să inviezi înainte-le cu scrisul și cu vorba marmorele lui Fidias și figurinele din Tanagra, discursurile lui Pericle și odele lui

Pindar, tragediile lui Sofocle și mimele lui Herondas.

Și în urmă, după un imn entusiast, închinat lui Febus-Apolline din Delos, zeul luminii strălucitoare treceai, învățătorule, înalt, frumos și mare, treceai cu elevii tîi în Urbea-Eternă, în alta moenia Romae, pentru a-i face să vadă și să simță geniul vênjos și aspru al luptei dela Tiberu, — plimbări fără sémân, de estetică și archeologie, cari se întindeu mărețe dela antichitățile Mexicului la Runele Islandei și dela Tesaurul dela Guarazzar din Ispania la chipurile în forme ale artei Iapone și samoede.

Știință, pricepere, gust, perfect armonie a fondului și a formei, — éta însușirile lecțiunilor, cari vor rămân în veci neuitate și pe cari scia să le conducă, cu atâta artă, cu atâta bogăție și cu atâta odihnitoare varietate.

IV.

Cu cine, domnilor, cu cine dacă nu cu el însuși va împărți Alexandru Odobescu gloria de a fi atras, încă din epoca eroică a științei române, atențiunea Românilor și pe urmă atențiunea străinătății asupra frumșeiilor artistice ale trecutului nostru?

Nimeni nu a știut să pună în mai clară și mai atrăgătoare lumină mândrețele răslețe

ale cronicilor, ale bisericilor, ale vestmintelor și ale obiceiurilor noastre rămănesci. Cu puterea artistului, și în măsura științei apusene, el, cel dintăiu, a studiat cu o iubire, care dă și mai multă viață acestor sfinite rămășițe, el, dic, a studiat totul cu multipla îndemnare a minunatului seu talent.

După o conversațiune cu Alexandru Odobescu, vedeai deschidându-ți se orizonturi noue, și lucrul, până atunci, pte etern rece, începea să te încăld scă, să te miște și să-ți vorbescă cu acel glas, care venind din depărtarea seculară a trecutului, mângăia urechia cu un farmec fără de sémă.

Nimeni nu a îmboldit mai priincios și mai rodnic la muncă pe tinerii de astăzi și nimeni nu a știut să le sngere vederi mai multe, să deștepte într'însii puteri latente și să le inspire un avânt, un entusiasm și o cădură mai mare.

V.

Iubindu și țara ca un fiu pe mama sa, iubindu-o cu tôtealintările admirabilului său talent, Alexandru Odobescu ca și Bălcescu, cu care în bogăția limbii se întâlnește adesea, Alexandru Odobescu, ca și Bălcescu, odinioară în Transilvania la hora flăcăilor români, tresălta de fericire când se uita cum muncesc pe ogorele științei și spre înălțarea patriei

române, în cete dese și sprintene, tinerii studenți și tinerii normaliști și copilași scôlor primare, unde îl vedeai adesea mergând pentru a se uita cum pornesc carul minții copilului acei institutori, pe cari în scôla normală, cu părintescă grijă, îi urmări ani de-arândul.

De altmintreli, domoilor, rămăs-a vre-o instituțiune culturală-română, dela cele mai înalte și până la cele mai restrinse în cercul activității lor, rămăs-a, zic, vre-una, în care, cu péna, cu vorba, cu faptul, Odobescu să nu și fi adus partea de muncă românescă și științifică.

Sunt vii și vor rămânea vii în memorii multora acele ședințe ale Academiei, acele conferențe ale Ateneului, acele consfătuiri și congrese ale societății erudite din țeră și din străinătate, în cari se auzia hotărîtor și dulce glasul marelui scriitor român.

VI.

Hotărîtor și dulce, învățătorule, va răsună glasul tîu în totdeuna, în inimile noastre; te vom vedea în totdeuna, neuitate măiestru, te vom vedea cu ochii minții, nu ca acum în maiestatea rece și neimpăcată a morții, ci ca în vremurile cele fericite dela Paris și din București, când cu un autor român în mâna, desfășurai înaintea noastră în

rea, prin urmare drept are Dreptatea, când afirmă, că nu cunoște nici un conducătoriu.

Conducătorii popoarelor nu se pot decreta, ci se impun ei de sine prin calitățile lor.

Timpurile sunt grele, lipsa de conducători harnici, cu minte și înțelepți este mai simțită acum de cât oricând.

Cu învinuire reciprocă și cu așa numitele procese de canapea nu se salvăză nici o cauză, și nu se scutesce nimene de răspunderea, ce i incumbe.

Ați se pare că toți „conducătorii” chemați și nechemați ai românilor s'au pus să urmeze sfatul dlui Ax... înainte de a-l fi cunoscut, pentru că numai în Nr. de duminică al „Gazetei Transilvaniei” (Nr. 257 din 1 Decembrie n'a apărut în formă de articol de fond, carele se termină cu următoarele învățături :

„Din parte-mi sum convins pe deplin, că dacă românii din Austro-Ungaria ar ține post, și s'ar întrâna numai 2—3 ani de aceste veninuri stricicioase sănătății, ucigătoare de viață, și ruinătoare de stare de avere (adecă mâncarea de cărnuri, beutura spirtoselor, și fumarea tabacului) ar ajunge mai curând egal îndreptății cu compatrioții închipuiți. Da această ar fi calea cea mai scurtă pentru a fi recunoscuți de cea ce am mai fost: națiune politică, având aceleași drepturi și îndatoriri cu națiunea astăzi domnitoare. Cam prea târziu te-ai pocăit și dta dle Ax... Red.)

S'au pus toții pe post politic.

La lucru domnilor, ca să vă vedem cine și ce sunteți, și ca să ne închinăm celor ce vor merita, ér dacă nu sunteți harnici de lucru, sau nu voiți să lucrați, spuneți-o curat, ca să ve scim la o parte.

De experimentări și de vorbe late suntem sătui. Fapte cerem, fapte bune și înțelepte.

Noutăți.

„Reuniunea română de muzică din Sibiu” și-a ținut alaltăieri în sala dela „Musikverein” adunarea generală pentru anul, care după statutele cele noue s'a început cu 1 Sept. 1894 și a durat până la 1 Sept. 1895. De față au fost aproape toți membrii activi. Presidentul reuniunii, prof. George Dima, a espus adunării mai întâi faptul, că având densul să dirigeze corul din Brașov cu ocazia adunării generale a societății „pentru fond de teatru român” adunarea generală a reuniunii nu s'a putut ținea mai curând. Amintesc apoi, că în anul acesta s'au implinit 17 ani în activitatea reuniunii și constată, în viața sa, că acesta a făcut progrese îmbucurătoare. Forțe mult a contribuit, ca să se ridice în afară vața și

trâmbe nesfârșite, comóra sciinței și a iubirii tale.

Vom auzi mereu cuvintele tale; ele vor fi pentru noi, aci, jos, în noptea gândurilor și în viitorul împregiurării, ca nisce binecuvântate odihne de puteri dătătoare.

Înalță te în locașul celor aleși, alături de Alexandri și de Balcescu

Aci jos, cât va fi o limbă românească, numele lău va prerăsuna cu fală; cât va fi o artă română, se va vorbi cu cinste de numele lui Odobescu; cât va fi o tinerime română pe băncile scólei noastre, munca ta va fi folosită cu recunoștință.

Scăpat de ororile vieții din urmă ridică-te la ceruri cu mângăioasa idee, că au fost aci jos suflete și inimi, cari te-au iubit mult, mult; dute, învățătoriale, cu încredere deplină în dreptatea imanentă a firii și a dumnezeirii.

Noi, de astăzi înainte tineri și bătrâni, Români din patru unghiuri, înfrățiti în unanimitate regretului, aprindem candelă vecinică la altarul gloriilor naționale, unde vom înscrie cu litere neșterse cuvintele: Alexandru Odobescu, fruntaș al prosei și al sciinței române.

reputația reuniunii prin excursiunea făcută la București și Brașov. Producțiunile corului reuniunii în capitala României a atras atenția tuturor românilor asupra reuniunii și i-a câștigat acesteia simpatii de multă valoare.

Neprețuită a fost pentru corul reuniunii prezența Maiestății Sale a Reginei României la concertul dat în București. Înalta satisfacție și mulțămire sufletescă, care se ogliada în continuile aplause, cu cari însoția nobila Regină fie-care din corurile executate, trebuie să fie — a dis presidential — un viu îndemn pentru reuniune, ca și pe viitor prin muncă serioasă și zel neobosit să mérégă tot înainte. După ce acetit trei scrisori de cuprins forte măgulitor adresate densusului din partea dlilor Titu Maiorescu, rector al universității din București și a dlui Take Ionescu, fost ministru de culte și instrucție publică; după ce a mulțămit și cu această ocazie domnelor și domnilor Sihleanu (astăzi secretar de stat în ministerul de instrucție din România) și Arion pentru căldurosul sprijin ce l'a dat reuniunii cu dragoste în tot timpul petrecerii sale în capitala României, invitând pe membrii Reuniunii la nouă muncă și cu mai mult zel și cu mai mare dragoste, declară adunarea generală de deschisă. Conform programului publicat și în foi se pune la ordinea zilei raportul general. Membrul Dr. V. Saftu constată cu satisfacție, că acesta este cel mai bogat raport dintre toate, câte le-a avut reuniunea până acum și din punct de vedere moral și material. Recunoșce, că avântul, care și l'a luat reuniunea este de a să atribuă și zelului membrilor activi; partea leului însă i să cuvina fără dor și pôte, presidentului și dirigentului ei, prof. George Dima. Condus de această firmă convingere propune adunării, să-și exprime mulțămirea sa față cu dirigentul reuniunii prin un întreit: „Să trăiescă!” Propunerea această a fost primită cu căldura binemeritată. Tot membrul Dr. V. Saftu propune, ca raportul general privit ca cetit, fiind-că s'a împărțit la membrii cu o di înainte, să se primescă en bloc și să se trecă mai departe la alte puncte din programul statorit.

Așa s'a și întâmplat: Raportul s'a primit en bloc. După-ee s'a censurat și socotelile anului trecut s'a constatat cu bucurie un sald de peste 1043 fl. În fine s'a ales noul comitet tot la propunerea membrului Dr. V. Saftu în următoarele persoane: President și dirigent: George Dima; secretar: Dr. Ioan Stroia; casar: Cornel Aiser; archivar: Constantin Pop; econom: Candid Popa; membrii în comitet: Dr. Petru Șpan (care având prea mult de lucru s'a rugat să fie dispensat de secretariat), Nicolae Benția și Victor Tordășianu — 17 ani a implinit „scumpul odor” al sibienilor — în frumoasă și nobila lui activitate. Dorim acestui odor neprețuit, dorim reuniunii române de cântări de 17 mii de ori 17 ani vieță plină de vigóre și progres spre fala și mândria românilor din Sibiu și a întregului neam românesc!!! Cumcă

Proces de presă. „Lumina” din Giula organul (acum în sistare) al dlui D. Voniga în curând va fi tirit înaintea tribunalului din Oradea mare pentru articolul: „50 fl. sau ispita dascălilor confesionali”, publicat în Nr. dela 15/28 Maiu a c.

Étă articolul:

„De curând a distribuit statul pentru anul curinte remunerațiile de câte 50 fl. învățătorilor confesionali, cari s'au distins și se disting întru instruarea elevilor în limba magiară mai mult decât cere legea.

„Fóia oficială „N. T. L.” în nrul seu mai nou înregistrează numele învățătorilor vrednici de această remunerare.

„Intre alții aflăm și numele dlui Iosif Ivan inv. rom. în Fiula-germ. care s'a distins prin simțemintele sale patriotice și la 3/15 Marte banchetuind cu frajii săi jidani.

„Acest vrednic învățător e mândru de onorariul său primit (sărbătoresce. Red. „Luminei”) și nici se sfiesce a se lăuda între ai săi cu această distincție.

„Iubitule popor român! Trăesci în zile de lumină și nu este ertat să trecă pe dina intea ta lucruri neobservate.

„Învață a-ți cunoște învățătorii, căci mulți sunt slabi de inger — și atunci când

astepti dela ei buna îngrijire de mlădițele tale, singuri ei le învenineză — și lacomi pentru 50 fl. uită de salariul lor de 3—400 fl. ce tu cu crunta sudóre îl poți plăti, uită de sublima lor misiune și uită de fericirea némului, ca vrednic să se facă de resplata străină — și pentru care ușor vor uita de: „Mult e dulce și frumósă limba ce-o vorbim” nu însă de „Talpra magyar”, și „Kossuth nóta”.

„Étă la ce păcat — după care va urma blăstămul și osânda némului — duce lăcomia pe unii dintre învățătorii nostri”.

Pentru publicarea și cuprinsul acestui articol gădilos dl D. Voniga redactorul respectiv al „Luminei” înaintea judelei de instrucție a declarat, că primesce răspunderea.

Abnormități de ale naturii. O gazetă ne relatează următoarele: În Plauen (Vogland) murî un soldat de curând eliberat din serviciu din cauza bólei sale incurabile. I-s'a făcut autopsia și s'au găsit nisce neregularități, observate încă de când trăia, în construcțiunea și pozițiunea organelor sale interne. Inima era în partea dreaptă a cavității toracelui, ficatul de-a stânga stomacul și splina de-a dreapta. Intestinul gros, care la ómeni cu o construcțiune corporală normală începe din partea inferioară dreaptă a abdomenului, la densul începea din partea stângă și avea o pozițiune cu totul contrarie. Inima pe lângă pozițiunea sa anormală mai presenta și aceste neregularități. Jumătatea stângă a inimii, care duce sângele prin extremitățile corporului, cuprindea jumătatea dreaptă, ér jumătatea dreaptă a inimii era de partea stângă cu toate vasele sângelui corespunzătoare. Tóte aceste organe erau pe deplin dezvoltate atât în privința mărimii cât și a formei. Soldatul murise de bóla de plămâni.

Aeronautica în medicină. În anul trecut s'a făcut o încercare cu ocaziunea unei ascensiuni cu balonul de cătră societatea tehnică rusescă, ca să ia probe de aer din diferite înălțimi și să observe, dacă se găsec în ele bacterii. Aparatul, construit pentru acest scop de Dr. Baganoff și perfecționat de colonelul de inginerie Cósloff, consta într'un recipient, care se espuse la o căldură de 180 grade Celsius și astfel s'a putut considera liber de bacterii. Cu acest recipient era în legătură un tub de gutapercha, provédut la o extremitate cu un robinet pentru drenaj și o beșică, ce conținea un sfer de aer. Când balonul ajunse la înălțimea cătată, aerul cel vechiu din beșică fu scos și înlocuit cu un aer prós-pet, care venea dela recipient prin tub. Esaminându-se acest aer s'a aflat, că la o înălțime de 1300 metri deasupra orașului Petesburg nu se găsi în drobă nici o bacterie. Colonelul Cósloff recomandă aceste experimente și pentru spitale, scóle și alte institute, la cari condițiunea higienică de căpetenie este aerul curat. Până la ce înălțime trebuie să se ridice tubul de ventilație, ca să póa aduce un curent de aer liber de bacterii? Fiind-că aparatul descriu n'are greutate mai mare de jumătate chilogram, ar fi forțe ușor să-l urcăm în înălțime prin balóne captive și acolo să-l umplem în mod automatic cu aer curat, care apoi se va pute esamina în laboratóre și se va pute sci cu precisiune, dacă conține bacterii ori nu; în cazul negativ, ventilatorul va trebui să fie ridicat până la acea înălțime.

Principii păsérari. Reg-ile portugal, după cum s'a dovedit cu ocaziunea ultimei sale afări în Paris, e un pasionat și erudit erni tholog. Are o prea frumoasă colecțiune de paseri exotice și a promis directorului Jardin des Plantes, că va trimite pentru muzeu unele și altele din numeroasele sale colecțiuni. Un așa pasionat iubitor de paseri e și principele bulgar, care înainte de a ocupa tronul bulgar a nutrit în castelul său din Viena mai multe mii de paseri de toate speciile.

Cea mai mare bróscă țestósă din lume. În 2 August a anului curent sa prins lângă Scabright o bróscă țestósă de mare, în o mărime, de care până acum încă nu s'a vădut. Animalul acesta cântăresce 875 punți și prinderea lui a costat multă osteneală pe căpitanul Lookwood și pe ómenii

sei. Scutul de pe spate e de 2-10 m. lung și 1-65 m. lat.

Despre jocul de cărți. Să susține cu tótă probabilitatea, că cărțile au fost aduse prima-dată în Europa prin saraceni. E fapt însă că în China, unde patima pentru jocul de cărți totdeauna era forțe dezvoltată, înainte cu 2500 ani se jucau cu cărți desemnate pe tăblițe de os de elefant. La jocul din China se întrebuițau 64 cărți, și în multe sémēna cu jocul de șac. În Europa, după-cum spune tradiția, jocul de cărți s'a inventat pentru Carol al IV-lea.

Principele acesta nefericit pătimea de o continuă melancolie, și cei din jurul lui, pentru al distrage, au început a să juca cu el, cu nisce chipuri desemnate pe hârtie mai grósă. Nu se póte constata, care dintre jocurile cu cărți, a fost primul. Francesii, cari își arógă lor întâietate în Europa și pe terenul acesta, susțin, că „piquet”-ul a fost primul joc de cărți.

Ca odinóru Pyrtaeus. Noul ministru francez de marină, Lockroy, a edat o interesantă ordinațiune. Albert Robin, matrozul din Paris, a făcut prin posesiile sale, ca numele său se fie cu drag rostit de întręga societate. Din posesiile sale, pe cari le scrie cu un deosebit talent, la prima cetire poți observa, că el a fost marinar. Poetul acesta cara în posesiile sale scie cu atâta duosie și plasticitate desemna bucuria și durerea unui marinar, a fost trimis din partea ministrului Lockroy la marină, pentru ca acolo prin posesiile sale, ca odinóru Tyrtaeus, să deștepte în marinari energie și să tórne vieță în corpurile lor ostenite. Primul cas, când un poet să denumescă din oficiu.

Lacremi și suris. Din Londra se scrie următoarea întâmplare humoristică. Un poet tiner a scris o elegiă la mórtea principelui de Clarența și a trimis-o la o fóie. Fóia a primit poesia și i-a trimis tinerului poet ca, onorar un cec de 25 sterlingi. Poetul îi trimise înapoi cecul cu observarea, că el nu voesce a trage căștig din lacrémile națiunii sale. Când însă s'a însurat principele Jork, éráși a trimis tot acelei foi o odă. Fóia a publicat-o și poetului nu i a trimis nimic. Atunci însă autorul a reclamat onorarul, ce i se cuvenea. Dela fóie i s'a dis, că el a refusat primul onorar, ér el răspune: „Casul e cu totul altul. E drept, lacrémile poporului meu n'am voit să le schimb în bani mărungi, dar asta nu e cauză, ca eu tot așa să mă cuget și despre risul lui.”

Cum învață principii japonezi a scrie. Un japonez din Paris scrie următoarele despre órele de caligrafie ale prințului japonez: Daimio are în jurul seu o cetă întregă de servitóre frumóse. Una îi pregătesce tușul, a dóua îi aședă hârtia, a treia îi légă penelul, cu degetele sale delicate, așa încât omului i se pare, că tóte nimfele au venit în ajutorul prințului, pentru-ca órele de caligrafie să-i fie cât de plăcute. Profesorul se presentă la óra cât se póte de punctual cu un ștergar alb la gură, ca nu cumva respirația sa să ajungă la fața prințului, și, după multe complimente numai, începe la desemnarea liniilor, pe cari le copiază prințul. După-ce prințul e gata cu desemnarea liniilor, profesorul trebuie să le admire și să se bucure de ele, trebuie să fie încântat de progresul prințului, dar și aceste nu-i este iertat, decât numai prio semne să le exprime, căci să agrăescă pe prințul, nu-i este permis. Se întâmpla și aceea, că profesorul prin semne incredințeză pe servitóre ce mai bătrână cu tâlcuirea admirațiunii sale.

O definiție chineză a pianului. În o carte chineză se dic următoarele despre pian: „În casele popórelor din Vest, adeseori aflăm un animal de casă. Are patru picioare, ba altul are și numai 3 și omul îl póte face să cânte cum voesce. Bărbați, femei, ba chiar și băeți să pun lângă el, apoi îi lovesce dinți și din când în când îl calcă pe códă. Atunci deodată începe a cânta. Cântecul acestui animal face mai mare șgomot ca al paserilor, dar nu e așa armonios. Cu tóte că animalul acesta brav are dinți mari, totuși nu mușcă. Nici nu trebuie legat, căci nu e de temut, că va fugi.”

Haz. Părintele cătră pețitor: „Voesci D-ta se i-ai în căsătorie pe una din fiecele mele? Cea mai tineră capătă zestre 15 mii fl., a doua capătă 30.000 fl., ér a treia, cea mai bătrână 45.000 fl.“

Pețitorii: „Nu cumva ai vre-una și mai bătrână“:

Nr. 438—1895

CONCURS.

Pentru conferirea unui stipendiu de 100 fl. din fondul general al Asociațiunii, unui tiner român din Munții apuseni, ca să pótă urma cursul la vre-o scólă de sculptură în lemn sau petró din patrie, să escrie concurs cu termenul până la 30 Decembre 1895.

Tinerii cari doresc a reflecta la acest stipendiu, au să înainteze cererile, în termenul deschis, Comitetului Asociațiunii în Sibiu (Nagy-Szeben, Mühlgasse 8), instruite cu următoarele documente:

1. Atestat de botez;
2. Atestat scolar, din care să se vadă, că a terminat II clase la vre-o scólă medie sau civilă, ori apoi VI cl. la scóle elementare populare, ca să

pótă fi primit la vre-o scólă de categoria amintită, cu începutul semestrului al II-lea dela 1 Februar, anul curent scolar;

3. Atestat, dacă de present ceretăză deja vre-o asemenea scólă;

4. Document despre invoirea părinților sau tutorului, prin care să obligă a permite tinerului, ca să incheie în regulă cursul învățământului de patru ani;

5. Alte eventuale documente recomandătoare.

Cererile intrate după termin nu se iau în considerare.

Sibiu, din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută la 3 Octobre 1895.

Dr. *Il. Pușcariu*,
vice-președinte.

Dr. *V. Boloș*,
secretar II.

Bibliografic.

În colecțiunea Șaraga va apare ediție populară a monumentalei opere „Istoria Românilor“ de A. D. Xenopol în 12 volume a un leu, în total 12 lei. Istoria românilor a d-lui A. D.

Xenopol, care a fost premiată de Academia română și care ediție în 6 volume cu prețul de 60 lei s'a epuizat, se pune din nou sub presă, revădită și îndreptată de autor, în colecția Șaraga, spre a o pune la îndemână tuturor celor ce se interesază de trecutul nemului român. Întregul corp al istoriei de la origine, până în zilele noastre va apărea în 12 volume, a un leu.

Cetitorii acestor înștiințări sunt rugați a adera prin o cartă poștală dimpreună cu un mandat poștal de 12 lei, adresat librăriei Șaraga, Iași, sau la d-nii librării din localitatea d-lor, precum și la toți ce vor poseda liste de abonament, ca subscriitorii la această publicare; căci toate abonamentele se fac numai prin subscriere, spre a sci numărul de esemplare, ce trebuie să se pună sub presă.

Nu ne îndoim că ori ce om cult și patriot din țerile locuite de români se va grăbi a răspunde la apelul nostru. Volumul I. se va pune sub presă la 1 Decembre și vor apărea succesiv toate 12 volume, în interval de un an și zile. Librăria editore Frații Șaraga, Iași.

— A apărut în Brașov al V-lea fasciclu din „Istoria împăratului Traian și a contemporanilor săi“, de Dr. *Heinr. Franche*, traducere autorizată de Petru Broșteanu, cu următorii cuprins:

Partea a doua: „*Afacerile interne ale imperiului roman*“. „*Administrația de stat a lui Traian*“.

B. Merită periodul istoriei romane dela Nerva până la M. Aurelian a fi numit un period fericit pentru omenime? 1. Împăratul; 2. Patricianii; 3. Dreptul civil: a) jus Quiritium; b) jus civitatis; c) jus latii sau latinitas; d) jus italicum; e) jus coloniarum; f) prefecturile; g) provinciile; h) străinii; i) sclavii.

C. Legislațiunea lui Traian; despre jurisprudența și legile romane:

1. Privilegia ac beneficia vetera superiorum imperatorum confirmata 2. Edictum de stateris adulterinis 3. De condonatis residuis tributorum. 4. De pueris puellisq; alimentariis.

Loterie.

Sâmbătă, în 30 Novembre n. 1895.

Timișóra: **58 83 64 63 24**
Vien: **69 26 16 11 62**

6846/895 sz. polg.

[215] 1-3

Hirdetmény.

A nagyszabeni kir. törvényszék közlése, hogy Szebenmegyébe kebelezett Hermány község határanak tagosítása megengedhetősége feletti tárgyalást a nagyszabeni általános takarékpénztár mint érdekel birtokos kérelme folytán elrendelte és annak határnapjával 1896 évi január hó 13-ik napját d. e. 9 órakor a hermányi községi irodába kinttuzte.

Ezen tárgyalásra az összes érdekelt birtokosok azon megjegyzéssel idéztetnek meg, hogy az arra meg nem jelenő birtokosok a tagosításba beleegyezőknek fognak tekintetni.

A nagyszabeni kir. törvényszéknek 1895 évi november hó 14-én tartott üléséből.

Phleps Frigyes,
elnök.

(Olvashatlan)
jegyző.

6347—1895 szám
polg.

(226, 1-3

Hirdetmény.

A nagyszabeni kir. törvényszék közzé teszi, hogy Szeben megyébe kebelezett Kakasfalva község határanak tagosítása megengedhetősége feletti tárgyalást a nagyszabeni ált. takarékpénztár mint érdekelt birtokos kérelme folytán elrendelte és annak határnapjával 1896 évi január hó 20-dik napját d. e. 9 órakor a kakasfalvi községi irodába kinttuzte.

Ezen tárgyalásra az összes érdekelt birtokosok azon megjegyzéssel idéztetnek meg hogy az arra meg nem jelenő birtokosok a tagosításba beleegyezőknek fognak tekintetni.

A nagyszabeni kir. törvényszéknek 1895 évi november hó 14-én tartott üléséből.

Phleps Frigyes,
elnök.

(Olvashatlan),
jegyző.

Nr. 3618—1895

[209] 3-3

Concurs.

Devenind vacant postul de notar comunal în Tilișca pentru ocuparea aceluia prin alegere escriu prin acesta concurs.

Cereri instruate cum se cade să mi se aștóră cel mult până în 10 Decembre a. c. st. n.

Emolumentele:

1. Salariu anual . . .	400 fl.
2. Paușal de loc. și lemne	62 „
3. Paușal de diurne . . .	50 „
4. Pentru manipularea și administrarea dărei	75 „
Suma	587 fl.

Pentru lucrările private taxele în statutul comunal.

Săliște, în 18 Novembre 1895.

Pretorul suprem:
D. Lemény.

Redactor prov. Dr. Nicolau Olariu.

Incunoscintare.

Tragerea clasei a doua a loteriei de classă ungueresci se începe în 6 Decembre și ține până în 14 Decembre.

Mai sunt în deposit losuri de cumpărat cu prețul:

80 coróne pentru un los întreg,

8 coróne pentru a decea parte dintr'un los,

4 coróne pentru a douădecea parte dintr'un los,

dela cunoscúții collectorii, cari vor da și ori-ce deslușire dorită. Ne rugăm să se adreseze comanda la aceștia (nu la noi).

Budapesta, 1 Novembre 1895.

II.

Directiunea loteriei de classă ungueresci.

Deja

Din 6 până în 14 Decembre 1895

se va face

TRAGEREA DE CÂȘTIGURI MARI

Loteriei de classă ungueresci

în care să vor trage 21499 câștiguri de bani în sumă de

4 milioane 332.000 coróne

între cari un premiu 600.000 câștiguri cu 400.000, 200.000, 100.000 50.000 coróne etc.

Cel mai mare câștig **UN MILION** coróne.
în cazul cel mai norocos

Losuri: 1 întreg fl. 40.— 1 a decea parte fl. 4.—
1 pe jumătate fl. 20.— 1 a douădecea parte fl. 2.—

(Pentru port să plătesc 5 cr., pentru epistole recomandate 15 cr., pentru liste de tragere 10 cr.)

recomandă și trimite pe lângă asignație postală sau și pe lângă rambursă postală

Carl Heintze, colector principal Budapesta
Servitenplatz 3.

Ca să satisfacem dorințelor Onoratului public, ca să aibă cumpărând mai multe losuri prin varietatea numerilor o șansă mai mare de joc, cumpărând cineva 5 losuri (întregi, pe jumătate, a decea sau a douădecea parte) mai trimite câte un los cu un număr cu totul diferit cu aceleași prețuri originale de mai sus.

Adresa telegrafică: **Lottoheintze Budapesta.**

[214] 1-1

Editura și tipariul tipografiei archidieceane.